

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

פ/25/6008

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – ביטול פעולה מכוח הרשאה לחיוב בשל היעדר יתרה מספקת בחשבון והגבלת עמלות בשל הרשאה לחיוב), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 1 בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי ההגדרות "הנפקה" ו"תפעול הנפקה" יבוא: "הרשאה לחיוב" ו"מוטב" – כהגדרתם בחוק שירותי תשלום, התשע"ט–2019²."

2. הוספת סעיף 5א5 אחרי סעיף 4א5 לחוק העיקרי יבוא:

"ביטול פעולה מכוח 5א5. (א) ביקש מוטב לבצע פעולה מכוח הרשאה לחיוב בשל הרשאה לחיוב בשל היעדר יתרה מספקת בחשבון שתאפשר את ביצועה, ימסור התאגיד הבנקאי הודעה על כך ללקוח בלא דיחוי; הודעה כאמור תכלול הסבר בדבר הצורך להפקיד כספים בחשבון הלקוח עד שעתיים וחצי לפני תום יום העסקים, כדי למנוע את ביטול הפעולה האמורה.

(ב) לא מסר תאגיד בנקאי הודעה ללקוח כאמור בסעיף קטן (א), לא יבטל התאגיד את הפעולה שביקש המוטב לבצע מכוח ההרשאה לחיוב, אלא לאחר שחלף יום עסקים אחד מהמועד שבו נמסרה הודעה על היעדר יתרת זכות כאמור."

3. הוספת סעיף 9יט אחרי סעיף 9יח לחוק העיקרי יבוא:

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.
² ס"ח התשע"ט, עמ' 201.

"הגבלת סכום עמלה 9יט. על אף האמור בהוראות לפי חוק זה, תאגיד בנקאי בשל פעולות מכוח הרשאות לחיוב בשל פעולות מכוח הרשאות לחיוב לא יגבה עמלה בשל ביצוע פעולה מכוח הרשאה לחיוב או בשל ביטולה לפי סעיף 5א5, בסכום העולה על 10 שקלים חדשים או 5% מסכום שלגביו בוצעה הפעולה האמורה, לפי הנמוך מביניהם."

ד ב ר י ה ס ב ר

בעת כהונתה של הכנסת העשרים ושלוש, נחקק חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון מס' 14), התש"ף-2020, המטיל חובה על הבנקים לייצע בעל חשבון בנק במקרה ששיק שמסר נידון לסירוב בשל היעדר יתרה מספקת בחשבון הבנק האמור, תוך מתן זמן סביר לתיקון המצב טרם החזרת השיק. חוק זה נועד לצמצם את הפגיעה בבעלי החשבון ולאפשר להם לנהל את חשבונם באופן תקין.

מוצע לקבוע חובה דומה לעניין הרשאה לחיוב (הוראת קבע). לפי המוצע, תאגיד בנקאי המבקש לבטל פעולה מכוח הרשאה לחיוב בשל היעדר יתרה מספקת בחשבון הלקוח, יעביר ללקוח הודעה מוקדם ככל האפשר, כדי לייצע אותו בדבר הצורך להפקיד כספים בחשבון עד שעתיים וחצי לפני תום יום העסקים, וזאת על מנת למנוע ביטול של הפעולה האמורה על ידי התאגיד הבנקאי. עוד מוצע לקבוע שתאגיד בנקאי שלא מסר את ההודעה באופן האמור, לא יבטל את הפעולה מכוח הרשאה לחיוב, אלא לאחר שחלף יום עסקים מהעת בה ימסור את ההודעה.

עמלה על ביצוע פעולות מכוח הוראות קבע פוגעת בשכבה הכי חלשה באוכלוסייה. לפיכך, מוצע להגביל את גובה העמלות הנגבות על ביצוע פעולות מכוח הרשאה לחיוב, וכן על ביטולן בשל היעדר יתרה מספקת. לפי המוצע, תאגיד בנקאי לא יגבה עמלה על ביצוע פעולה מכוח הרשאה לחיוב או על ביטולה, בסכום העולה על 10 שקלים חדשים או 5% מהסכום לגביו בוצעה הפעולה האמורה, לפי הנמוך מביניהם.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ינון אזולאי (פ/5963/25).

הצעת החוק זהה לפ/5963/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ח בתמוז התשפ"ה (14.07.2025)